

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122206794
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2122206794.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa matky: A. C. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, F., zastúpená splnomocnencom: JUDr. Ivana Slaninová, LL.M., advokátka so sídlom Horné bašty 8943/25, Trnava a otca: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. B. XXXX/XX, B., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s.r.o., so sídlom Hollého 20, Hlohovec, IČO: 47 256 371, o návrhu otca na zmenu úpravy styku, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti výrokom III. a IV. rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 61P/29/2022-120 zo dňa 27.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. a závislom výroku V. v časti vyživovacej povinnosti otca a závislom výroku VI. **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 61P/29/2022-120 zo dňa 27.03.2023 schválil rodičovskú dohodu o úprave styku otca s maloletým A. B., narodeným XX.XX.XXXX (výrok I.). Rozhodol o styku otca s maloletým počas veľkonočných sviatkov (výrok II.) Zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého zo sumy 100 eur na sumu 400 eur mesačne, z toho bežné výživné vo výške 300 eur mesačne je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 14.11.2022 a sumu 100 eur mesačne je otec povinný platiť s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia na tvorbu úspor maloletého na osobitný účet maloletého, ktorý matka zriadi na meno maloletého do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v tejto lehote oznámi matka otcovi číslo účtu a peňažný ústav, v ktorom je zriadený (výrok III.). Nedoplatok na zročnom bežnom výživnom na maloletého za obdobie od 14.11.2022 do 31.03.2023 vo výške 685 eur je otec povinný zaplatiť matke v splátkach vo výške 50 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že neuhradením ktorejkoľvek splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh (výrok IV.). Zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 14P/11/2014-110 z 12.10.2014 v časti styku otca s maloletým a v časti bežného výživného otca na maloletého (výrok V.). O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VI.).

2. Vec právne posúdil podľa § 24 ods. 1, 3 a 4, § 25 ods. 1, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 63 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1, § 78 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), § 217 ods. 1, § 232 ods. 2 až 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne tým, že od posledného rozhodnutia súdu o styku a vyživovacej povinnosti otca došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu v úprave styku otca s maloletým a zvýšenie vyživovacej povinnosti otca.

3. Z vykonaného dokazovania zistil, že o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 14P/11/2014-110 zo dňa 22.10.2014. Otec navrhol zmenu úpravy v časti jeho styku s maloletým. Matka návrhom doručeným dňa 14.11.2022 navrhla zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca zo 100 eur na 500 eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2021, alternatívne navrhovala túto sumu rozdeliť medzi bežné výživné a tvorbu úspor. Otec platil v zmysle dohody s matkou výživné vo výške 150 eur mesačne a navrhoval zvýšiť výživné najviac na sumu 180 eur. Na zmene úpravy styku otca s maloletým, okrem styku počas veľkonočných sviatkov sa rodičia pred súdom dohodli. V čase posledného určenia výživného súdom mal maloletý 3 roky a navštevoval materskú školu. Výdavky maloletého boli podľa zistení súdu bežné. Aktuálne mal maloletý 11 rokov, bol žiakom 6. ročníka základnej školy. Od poslednej úpravy výživného teda uplynulo viac ako 8 rokov. Za odôvodnené výdavky maloletého, ktoré vyčísliła matka v sume 615 eur mesačne považoval výdavky v sume 484,74 eur, a to nasledovne: bývanie 58,05 eur (aliquotná časť výdavkov 174,15 eur rozpočítaná na 3 osoby), strava 100 eur, oblečenie 80 eur (ktoré súd posúdil ako dôvodné s prihliadnutím na výdavok otca na oblečenie v rovnakej výške), hygiena 10 eur, lieky a vitamíny 20 eur, škola - výlety, exkurzie 16,67 eur, obuv 20 eur, krúžky 90 eur, doprava do školy 40 eur, školské potreby 16,67 eur, vreckové 20 eur, učebnice 3,33 eur, pomôcky do školy a hračky 10 eur. Neakceptoval výdavok na nadštandardný počítač a mobil, na ktorých sa otec nemal záujem podieľať a ktorých užívanie nezodpovedá bežným výdavkom dieťaťa vo veku maloletého. V čase posledného určenia výživného súdom mal otec ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Bol zamestnaný s čistým mesačným príjmom približne 304 eur. Ďalej uvádzal príjem z brigád v sume približne 300 eur mesačne. Vlastnil 2-izbový byt v B., na ktorý splácal úver, nemal žiadne úspory. Od roku 2017 je jediným spoločníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti B. I. I. (ďalej len „Spoločnosť“). Podľa účtovnej závierky Spoločnosti za rok 2021, Spoločnosť dosiahla výsledok hospodárenia po zdanení (stratu) vo výške – 4 332 eur, podľa účtovnej závierky za rok 2020 dosiahla výsledok hospodárenia po zdanení (stratu) vo výške -5 422 eur, za rok 2019 výsledok hospodárenia po zdanení (stratu) vo výške -6.955 eur. Otec uvádzal príjem z podnikania vo výške 800-1 300 eur netto mesačne. Otec tiež uvádzal, že má príjem zo Spoločnosti na základe zmluvy o výkone funkcie konateľa vo výške 100 eur mesačne a príležitostný príjem z malých zákaziek a zberu použitého železa, následne uviedol, že ide o centové záležitosti. Otec vyčíslił svoje mesačné výdavky vo výške 2 468,14 eur, súd však dospel k záveru, že vo vyčíslení výdavkov otec zrejme chybou v písaní uviedol ako mesačný výdavok 800 eur na „bicykle pre A.“, pričom súdu je zrejmé, že nejde o mesačný, ale buď o jednorazový, príp. ročný výdavok. Bez tejto položky výdavky otca v zmysle ním predloženého vyčíslenia predstavujú sumu 1 668,14 eur. Otec nevedel súdu vysvetliť, z čoho financoval svoje mesačné výdavky, keď ním tvrdený príjem je výrazne nižší ako ním tvrdené výdavky. Otec nadobudol vlastníctvo k piatim bytom, z ktorých 3 sa nachádzajú v B. (v jednom býva otec s priateľkou, v druhom jeho matka a tretí je prenajatý), garáž v B. (ktorú podľa tvrdenia otca užíva jeho matka) a dva byty v novostavbe v G., každý v nadobúdacej cene 85 tis. Eur, z ktorých jeden je prenajatý a druhý je neobývaný. Otec nepreukázal svoje tvrdenie, že byty sú v podielovom spoluvlastníctve spolu s matkou. Nepreukázal ani financovanie nadobudnutia týchto nehnuteľností. Otec prenajímal byt v G. svojmu kamarátovi za nájomné vo výške 150 eur mesačne vrátane energií. Podľa inzercie dostupnej na internete je v ponuke aktuálne na prenájom byt v rovnakej novostavbe za nájomné vo výške 680 eur vrátane energií. Otec prenajímal byt v B. matkinmu známemu za nájomné vo výške 150 eur mesačne vrátane energií. Podľa inzercie dostupnej na internete je v ponuke aktuálne na prenájom byt v podobnej lokalite za nájomné vo výške 470 eur vrátane energií. Otec tak môže poberať príjem z prenájmu bytov v G. vo výške cca 500 eur za 1 byt (keď v ponuke je prenájom obdobného bytu za nájomné vo výške 680 eur vrátane energií a súd predpokladá cenu nákladov na energie a poplatky spojené s bytom cca vo výške 180 eur) a príjem z prenájmu bytu v B. cca vo výške 300 eur (keď v ponuke je prenájom obdobného bytu za nájomné vo výške 470 eur vrátane energií a súd predpokladá cenu energií cca vo výške 170 eur). Otec tak môže dosahovať príjem z prenájmu 2 bytov v G. a 1 bytu v B. vo výške 1 300 eur, čo po zdanení predstavuje čistý príjem cca 1 053 eur. Spoločnosť bola ku dňu 26.01.2023 držiteľom motorových vozidiel: nákladné vozidlo Ford Transit, osobné vozidlo Volkswagen Tiguan, trojkolka BRP CAN AM SPYDER, osobné vozidlo Toyota Proace, držané vozidlo s iným vlastníkom: nákladné vozidlo Fiat Ducato. Podľa vyjadrení otca, osobné vozidlo Volkswagen Tiguan, ako aj trojkolku SPYDER užíva otec, trojkolku používa z dôvodu úspory na nákladoch na dopravu v porovnaní s motorovým vozidlom VW Tiguan. Motorové vozidlo VW Tiguan kupovala Spoločnosť 2 roky dozadu za kúpnu cenu 31.000-32.000 eur, bol tam odpočet DPH. Trojkolku SPYDER kupovala Spoločnosť v roku 2022 za kúpnu cenu 17.000 eur bez DPH. Otec mal do roku 2021 resp. 2022 ďalšie dve vyživovacie povinnosti, ktoré mu zanikli, pričom každej z dcér platil dobrovoľne nad rámec súdom určeného výživného sumu 200 eur mesačne. Otec bol s matkou ústne dohodnutý na platení výživného

na maloletého vo výške 200 eur mesačne, táto dohoda však podľa jeho slov neplatila z dôvodu, že matka mu bránila v styku s maloletým. V čase posledného určenia výživného súdom bola matka nezamestnaná, predtým (v priebehu konania) bola zamestnaná s priemerným čistým príjmom cca 1 223,38 eur. Bývala s maloletým u rodičov, ktorým prispievala na domácnosť sumou 200 eur mesačne. Mala auto na leasing. Aktuálne bola matka zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 1 700 eur. Poberala prídavok na dieťa vo výške 60 eur a daňový bonus vo výške 140 eur. Bývala u priateľa, ktorému prispievala na bývanie, mala auto na leasing.

4. Dospel k záveru, že dohoda rodičov o zmene styku otca s maloletým je v záujme maloletého a zodpovedá zákonným požiadavkám, preto ju schválil. O úprave styku otca s maloletým počas veľkonočných sviatkov rozhodol prihládajúc na názor maloletého. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti konštatoval zmenu pomerov na strane maloletého z dôvodu plynutia času, keďže od posledného rozhodnutia o výške výživného uplynulo 8 rokov, Maloletý už navštevuje druhý stupeň základnej školy. Otcovi ubudli dve vyživovacie povinnosti celkovo v sume 400 eur mesačne. Otcovi sa zvýšil príjem a nadobudol majetok. U matky došlo k zvýšeniu príjmu. Pri zvýšení vyživovacej povinnosti súd zohľadnil rozsah styku otca s maloletým každý druhý víkend. Preto by podiel otca na celkových výdavkoch mal predstavovať 2/3, t.j. približne 323,15 eur. Zo sumy celkových výdavkov neodpočítal sumu prídavku na dieťa, či daňový bonus z dôvodu, že maloletý má právo podieľať sa na životnej úrovni otca napríklad aj nákupom drahšieho oblečenia, vyšším výdavkom na stravu, úhradou ďalších výdavkov, napríklad na mobil, mimoriadnych výdavkov na dovolenku a pod. Do príjmu otca, ktorý ustálil v sume 2 153 eur zahrnul príjem z podnikania, vrátane odmeny konateľa v priemere 1 100 eur mesačne a potenciálny príjem z nájmu bytov v sume 1 053 eur. Keďže bolo v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na tri deti celkovo v sume 550 eur, dospel k záveru, že je v jeho možnostiach platiť výživné na maloletého v sume 300 eur mesačne počnúc dňom podania návrhu (14.11.2022), keď neboli preukázané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie výživného za čas pred podaním návrhu. Zároveň je v schopnostiach a možnostiach matky, vzhľadom na ňou dosahovaný príjem, uhrádzať ostatnú časť matkou vyčíslených výdavkov na maloletého. Súd zároveň dospel k záveru, že majetkové pomery otca, umožňujú aj tvorbu úspor pre maloletého v sume 100 eur mesačne, keď súdom stanovené bežné výživné spolu s výživným na tvorbu úspor maloletého spolu nedosahuje ani 20% z príjmu povinného rodiča, a to so splatnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, keď v prípade úspor nejde o výdavky, ktoré matka už vynaložila na náklady maloletého, a ktoré je potrebné jej nahradiť tak, ako v prípade bežného výživného. V odseku 22 súd prvej inštancie vypočítal sumu dlžného výživného od podania návrhu do vyhlásenia rozhodnutia, ktorú sumu umožnil otcovi splatiť v splátkach v sume 50 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade, že nezaplatí čo i len jednu splátku riadne a včas. Zmenil predchádzajúci rozsudok o styku a výške vyživovacej povinnosti. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu účastníkovi nárok na ich náhradu nepriznal.

5. Proti výrokom III. a IV. (výživné a zročné výživné) rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec z dôvodu, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Otec súhlasil s tým, že došlo k zmene pomerov na jeho strane z dôvodu zániku dvoch vyživovacích povinností, na strane matky v dôsledku výrazného nárastu jej príjmu, ale najmä u maloletého z dôvodu nastúpenia na druhý stupeň základnej školy, ako aj z dôvodu rastu spotrebiteľských cien. Namietal súdom prvej inštancie ustálené mesačné výdavky maloletého na oblečenie, cestovné, školské potreby, pomôcky a hračky, výlety, krúžky a vreckové. Podľa otca sú tak (po zohľadnení jeho námietok) oprávnené výdavky na maloletého v sume 384,74 eur mesačne. Pri súdom prvej inštancie uplatnených 2/3 by tak výživné malo predstavovať sumu 256,49 Eur mesačne. Namietal, že súd prvej inštancie zohľadnil prípadné vyššie výdavky na stravu, mobilný telefón, či iné mimoriadne výdavky, ktoré matka jednak nešpecifikovala a ani nevyňakladá. Suma výdavkov matky na maloletého v sume 128,24 eur (1/3 z 384,74 eur) je tak celkom pokrytá prídavkami na deti a daňovým bonusom. Správna suma výdavkov vyčíslených otcom predstavuje sumu 1 468,14 eur mesačne, keď do pôvodne vyčíslenej sumy bola nesprávne započítaná suma ceny bicykla a suma stravy, ktorú v priebehu konania omylom uviedol v sume 500 eur. Otec sa nemohol vzdať svojho príjmu z prenájmu bytu, keď tento reálne neprenajíma. Mal preto vziať do úvahy iba príjmy z prenájmu bytov, ktoré reálne prenájíma. V takom prípade mal súd prvej inštancie dospieť k záveru, že príjem otca predstavuje sumu 648 eur mesačne (suma 500 eur mesačne za nájom bytu

v G. a suma 300 eur mesačne za nájom bytu v B. a odpočítaná daň 19 percent) a sumu 1 100 eur mesačne z podnikania a odmeny konateľa vypočítanú ako priemer, čo predstavuje sumu 1 748 eur mesačne. Súd prvej inštancie nezohľadnil príjem matky v čase rozhodnutia, vrátane prídavkov na dieťa a daňového bonusu (140 eur) a ani jej vysokú životnú úroveň, vzhľadom na jej zahraničné dovolenky a nákup iPhone pre maloletého v sume 819 eur a počítača v sume 1 500 eur. Namietal tiež určenie výživného na tvorbu úspor, keď túto navrhla matka až na pojednávaní dňa 27.03.2023 a ani súd prvej inštancie predbežne neposúdil, že bude o výživnom na tvorbu úspor rozhodovať, čím je rozhodnutie v tejto časti možné považovať za prekvapivé. Pritom z dokazovania vyplynulo, že úroveň oboch rodičov je porovnateľná a odôvodnenie v tejto časti je podľa otca nedostatočné, čím došlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces. Navrhol aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie alebo aby zmenil rozsudok tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca zo 100 eur na sumu 250 eur mesačne od 14.11.2022 s tým, že nedoplatok na zročnom bežnom výživnom za obdobie od 14.11.2022 do 31.03.2023 vo výške 450 eur je otec povinný zaplatiť matke v splátkach vo výške 25 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že neuhradením ktorejkoľvek splátky riadne a včas sa stáva splatným celý dlh. V rámci odvolacieho konania doručil účtovnú závierku Spoločnosti za rok 2022.

6. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka tak, že námietky otca považuje za neopodstatnené. Vo vzťahu k výdavkom maloletého poukázala na súdnu prax, v zmysle ktorej nie je nevyhnutné preukazovať odôvodnené potreby maloletých detí, ak nie sú z určitého dôvodu zvýšené, resp. nadštandardné. Výpočty otca ohľadne výdavkov maloletého nemajú žiadnu výpovednú hodnotu, keď nemajú oporu v zistenom skutkovom stave a len dokazujú, že otec nemá prehľad o náraste spotrebiteľských cien. Aj matka sa podrobne vyjadrila k jednotlivým položkám ustáleným súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne vychádzal z výdavkov, tak ako sa ich matke podarilo ustáliť a jednak z bežných výdavkov na maloleté dieťa, ktoré sú známe súdu z jeho činnosti. V prípade maloletého dieťaťa sa odôvodnené bežné výdavky pohybujú v rozmedzí 450-500 eur mesačne, pričom súd tieto ustálil v uvedenom rozmedzí. Otec rozporoval jednotlivé položky, pritom on sám minie na oblečenie 80 eur mesačne, vozí sa na osobnom motorovom vozidle, na trojkolke, motorke, nadobudol nehnuteľnosti. Maloletý má právo podieľať sa na takejto životnej úrovni svojho otca. Otec navyše nenamietal svoje majetkové pomery. Nižšiu výšku výživného odôvodňoval tým, že chce viesť syna k finančnej gramotnosti a tiež komplikovanou komunikáciou s matkou ohľadne realizácie styku s maloletým, ktoré skutočnosti nemôžu mať vplyv na výšku výživného. Keďže otec si nespínil svoju povinnosť riadne preukázať svoj skutočný príjem, čím boli podľa matky splnené podmienky pre uplatnenie zákonnej fikcie podľa § 63 ods. 1 ZoR, uvádzal nepravdivé a zavádzajúce tvrdenia o spoluvlastníctve nehnuteľností a ich financovaní, súd prvej inštancie musel pristúpiť k výpočtu jeho potenciálneho príjmu. Námietka otca ohľadne potenciálneho príjmu z prenájmu nehnuteľností nezodpovedá zaužívanej praxi, keď práve ide o štandardné vzdanie sa príjmu, pokiaľ tieto nehnuteľnosti neprenajíma vôbec, resp. pod ich trhovú hodnotu. Prenajímaním pod trhovú hodnotu navyše zvýhodňuje nájomcov na úkor maloletého, pri ktorom spochybňuje jednotlivé položky na jeho odôvodnené potreby. Súd prvej inštancie riadne zistil pomery na strane matky a s poukazom na § 75 ods. 1 ZoR zameral dokazovanie na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, aj za situácie, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu zárobku, či majetkového prospechu. Názor otca, že zo sumy výdavkov je potrebné odpočítať sumu, ktorá by mohla byť hradená daňovým bonusom, či prídavkami na dieťa, nemá oporu v právnych predpisoch. Časť výživného na tvorbu úspor určuje súd na základe kritérií podľa § 63 ods. 3 ZoR, preto otec zastúpený advokátom celkom zrejme mal vedomosť o možnej aplikácii predmetného ustanovenia. Keď súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne ustálil majetkové pomery oboch rodičov a tiež odôvodnené výdavky na maloletého, určenie výživného na tvorbu úspor bolo len logickým vyústením takéhoto dokazovania. Jeho právne posúdenie vyplýva nielen z odseku 21, ale z celého kontextu odôvodnenia. S ohľadom na hospodárnosť a efektívnosť konania navrhla, aby odvolací súd rozsudok potvrdil. Pre prípad, že odvolací súd zmení rozsudok navrhla, aby zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 1 075,52 eur, uplatňujúc zákonnú domnienku v § 63 ods. 1 ZoR. Rovnako navrhla zákonnú domnienku aplikovať aj v prípade ak odvolací súd zruší rozsudok a vec vráti súdu prvej inštancie, pokiaľ si otec aj naďalej nebude plniť svoju dôkaznú povinnosť vo vzťahu k jeho príjmom a majetkovým pomerom. Navrhla, aby jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Kolízny opatrovník sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho potvrdil.

8. K vyjadreniu matky otec uviedol, že s poukazom na § 52 CMP nerozumie jej návrhu na náhradu trov konania v odvolacom konaní, či jej návrhu na zvýšenie výživného, keď sama odvolanie nepodala. Naďalej mal za to, že súd prvej inštancie sa detailne zamerlal na dokazovanie vo vzťahu k otcovi, pričom pri matke nebol riadne ustálený príjem, jej majetkové pomery, to s kým žije v spoločnej domácnosti, neboli zisťované jej nadštandardné výdavky na dovolenky a pod. Namietal údajnú ustálenú rozhodovaciu prax pri posudzovaní vzdania sa príjmu pri byte, ktorý nie je prenajatý. Zopakoval, že daňový bonus by mal byť posudzovaný ako okolnosť, ktorá zvyšuje príjem matky. Nie otec zavádzal, ale matka ak tvrdila, že maloletý mal výdavok na krúžok, ktorý v čase rozhodnutia už nenavštevoval. Zotrval na tom, že došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti, pri odôvodnených výdavkoch v sume 384,74 eur, na sumu 250 eur mesačne.

9. V následnom vyjadrení matka zotrvala na svojich tvrdeniach a námietkach k vyjadreniam otca. K svojmu návrhu na zvýšenie výživného pre prípad zmeny rozsudku doplnila, že v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd nie je viazaný návrhom účastníkov. Priznanie náhrady trov konania považuje za spravodlivé a tento návrh odôvodnila správaním otca počas konania, ktorý nespokojený, nepreukázal svoje príjmy a majetkové pomery, pritom z dokazovania vyplynulo, že je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť aj vyššie výživné ako bolo stanovené súdom prvej inštancie. Odvolaciemu súdu je známa ustálená rozhodovacia prax, preto nebolo potrebné na ňu poukazovať. Navyše, vo vyjadrení je odkaz na odbornú literatúru, ktorá sa venuje tejto problematike. Nie je pravdou tvrdenie otca, že maloletý v čase posledného pojednávania už nenavštevoval krúžok, vo vzťahu ku ktorému matka vyčíslila výdavok. Otec naďalej zavádza a snaží sa odpútať pozornosť od svojich vlastných majetkových pomerov, napríklad od toho, že maloletý už trávi čas s otcom v rodinnom dome, ktorý nadobudla matka otca, zrejme zo svojho invalidného dôchodku. K tejto skutočnosti predložila príslušný list vlastníctva.

10. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

11. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmať či odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a teda či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkový záverom a vec správne právne posúdil ohľadom zvýšenia výživného na maloletého zo strany jeho otca zo sumy 100 eur na sumu 400 eur mesačne, z toho 300 eur na spotrebné výživné a 100 eur na tvorbu úspor, a to v časti zvýšenia v rozsahu 150 eur, keďže otec v odvolaní súhlasil so zvýšením výživného na sumu 250 eur mesačne.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi matky a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie námietky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť, pretože rozhodnutie

súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

15. Vlastnosťou právoplatných meritórnych súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruky právneho štátu. Ak súd o veci raz rozhodol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, nemôže ju prejednávať znova. Z tejto zásady je výnimka uvedená v § 121 a § 157 CMP, v zmysle ktorej zmenu tam uvedených rozhodnutí (rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu) možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní. Bez návrhu môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené len vtedy, ak ide o výživné pre maloleté deti (tu pozri VI. ÚS 473/2012).

16. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťaťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 3 ZoR ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Nesporným bol záver súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletému došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého i oboch rodičov. Maloletý mal v čase posledného rozhodnutia 3 roky, v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto konaní mal 11 rokov, navštevuje druhý stupeň základnej školy, čím sa zvýšili výdavky v súvislosti so samotným plynutím času. U matky došlo k zvýšeniu jej príjmu. Otec tiež nenamietal, že zmena pomerov nastala aj na jeho strane tým, že mu zanikla vyživovacia povinnosť voči dvom dcéram (v rozsahu celkom 400 eur) i tým, že nadobudol majetok.

23. Otec namietal výšku jeho príjmu, tak ako ho ustálil súd prvej inštancie (2 153 eur), keďže nesúhlasil so započítaním potenciálneho príjmu z nájmu jedného bytu v G. v rozsahu 405 eur mesačne, dôvodiac, že nemôže mať príjem z bytu, ktorý reálne neprenajíma.

24. S poukazom na § 75 ods. 1 ZoR je nespochybniteľnou súčasťou právnej úpravy (i na to nadväzujúcej súdnej praxe) uplatnenie princípu tzv. potenciality, s čím sa zjavne stotožnil aj otec, keď navrhol do jeho príjmu započítať sumy nájomného vo vzťahu k dvom bytom, ktoré reálne od nájomcov neinkasoval. Teda aj otec považoval za svoj potenciálny príjem, ktorého sa dobrovoľne vzdal rozdiel medzi nájomným, ktoré skutočne dostával od nájomcov (300 eur) a tzv. trhovým nájomným (648 eur).

25. Podľa odvolacieho súdu sa logicky rovnaký princíp uplatní aj v prípade, ak otec byt neprenajíma vôbec, keďže pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať. Otec neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili v prenájme predmetného bytu, čiže potenciálnym príjmom je i príjem, ktorého sa vzdal tým, že byt vôbec ako zdroj príjmu nevyužíval. Uplatňujúc výpočet súdu prvej inštancie, ktorý ani otec inak nenamietal je tak súčasťou potenciálneho príjmu aj príjem z bytu v G., ktorý neprenajíma v sume 405 eur mesačne a tak, celkový potenciálny príjem otca zodpovedá sume ustálenej súdom prvej inštancie vo výške 2 153 eur mesačne.

26. Otec ďalej namietal výšku výdavkov na maloletého, ktoré zohľadnil súd prvej inštancie v sume 484,74 eur. V tejto súvislosti otec tiež namietal, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal vysokou životnou úrovňou matky.

27. Vo vzťahu k týmto námietkam odvolací súd skúmal, či výdavky maloletého ustálené súdom prvej inštancie je potrebné považovať za nedôvodné a neprimerané s ohľadom na životnú úroveň rodičov.

28. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s názorom matky, že v zmysle § 75 ods. 1 ZoR sa súd prvej inštancie správne zameril na zisťovanie schopností, možností a majetkových pomerov povinného. V prejednávanom prípade je to totiž otec (povinný), t.j. nie matka, podieľajúca sa dobrovoľne na úhrade odôvodnených potrieb maloletého (jednak väčším rozsahom osobnej starostlivosti v porovnaní s otcom i finančne), ktorý tvrdí, že sa nemôže podieľať na úhrade súdom stanoveného výživného. Teda, pokiaľ súd prvej inštancie ustálil odôvodnené výdavky maloletého v sume 484,74 eur a otca zaviazal k úhrade približne 2/3 z tejto sumy, berúc do úvahy skutočnosť, že otec sa osobne stará o maloletého len každý druhý víkend, tak nebol dôvod na podrobnejšie dokazovanie na strane matky. Ani skutočnosť, že matka s maloletým absolvuje zahraničné dovolenky, resp. to, že maloletému kúpila Iphone nevyvolali potrebu ďalšieho dokazovania, keď tieto výdavky nie sú v zjavnom nepomere so zisteným príjmom matky. Práve naopak to, že matka dobrovoľne investuje do syna týmto spôsobom je dôkazom toho, že maloletý sa podieľa na jej životnej úrovni.

29. Ani námietky otca k výške jednotlivých výdavkov maloletého nie sú opodstatnené.

30. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jak na strane výživou oprávneného dieťaťa, tak aj na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie, jednak potrebami, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne.

31. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V prípade, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre jeho všestranný vývoj. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti.

32. Odvolací súd dáva do pozornosti otca Metodiku „Rodičovské kompetencie - Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom – tzv. tabuľkové výživné“, ktorá je súhrnom odporučených východísk pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia praxe súdov v otázkach výživného rodičov k deťom (schválená ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, uverejnená na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti SR <https://www.justice.gov.sk/dokumenty/2024/01/Methodika-Vyživne.pdf>; ďalej len „Metodika“). Metodika obsahuje pravidlá pre objektivizáciu výživného, ktoré majú odporúčací charakter.

33. Výška výživného sa v zmysle metodiky (str. 7) odvíja od čistého príjmu povinného rodiča a je určená percentom z jeho čistého príjmu v závislosti od životnej etapy, v ktorej sa dieťa nachádza a od celkového počtu vyživovacích povinností.

34. V danom prípade mal maloletý v čase rozhodnutia 11 rokov, navštevoval druhý stupeň základnej školy. Čistý mesačný príjem otca bol ustálený v sume 2 153 eur. Podľa tabuľky pre výpočet výživného rodičov k deťom v Slovenskej republike sa pri jednom dieťati, ktoré navštevuje druhý stupeň základnej školy uplatní 22% podiel z príjmu povinného rodiča, čo v prejednávanom prípade predstavuje sumu 473,66 eur z čistého mesačného príjmu otca. Spotrebné výživné zvýšené súdom prvej inštancie (300 eur) predstavuje len 13,93% podiel z čistého príjmu otca.

35. Pravdaže, ani určenie výšky výživného na spotrebné výdavky dieťaťa nie je bezhraničné. Stanovené výživné musí zodpovedať jeho odôvodneným potrebám.

36. V prvom rade je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie neprevzal automaticky výdavky, ktoré vyčíslila matka a jednotlivým položkám venoval náležitú pozornosť. Odvolaciemu súdu sa v danom prípade javí ako doslova nedôstojné polemizovať o tom, či vreckové vo výške 20 eur, resp. výdavok na školské pomôcky vo výške 16,67 eur, hračky 10 eur, cestovné 40 eur sú odôvodnenými výdavkami maloletého, keď otec vyčíslil svoje výdavky v sume 1 668,14 eur (po korekcii súdom prvej inštancie, keď otec zrejme pochybením započítal ako pravidelný výdavok cenu bicyklov, ktoré zaobstaral pre maloletého). Taktiež, odvolací súd súhlasí s argumentáciou matky, že výdavok na oblečenie u dospelávajúceho, rastúceho chlapca môže byť práve vyšší ako u dospelého muža. Výdavok otca na stravu v sume 500 eur mesačne otec následne na pojednávaní dňa 27.03.2023 síce znížil na sumu 300 eur, ale túto zmenu odvolací súd hodnotí ako účelovú, keďže odpovedal na otázku súdu „z čoho žije“, pretože ním tvrdené príjmy boli nižšie ako jeho výdavky. Teda aj výdavky otca preukazujú jeho životnú úroveň, na ktorej sa má maloletý právo podieľať.

37. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ otec prispeje na spotrebné výživné maloletého sumou 300 eur, ktorá je nižšia ako suma vyčíslených výdavkov otca na stravu v sume 500 eur mesačne, nemožno súhlasiť s námietkou otca, že stanovené výživné je nadhodnotené a nezodpovedá jeho životnej úrovni.

38. Ďalšia námietka otca smerovala k určeniu jeho povinnosti prispievať výživným na tvorbu úspor, jednak z dôvodu, že rozhodnutie súdu považuje za prekvapivé, pretože predbežne neposúdil, že k nej mieni pristúpiť, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie súdu je v tejto časti nedostatočne odôvodnené.

39. Správne matka namietala, že otec je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, pričom v zmysle článku 11 ods. 3 CSP (subsidiárne aplikujúceho sa aj na mimosporové konania), „kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou.“ Výživné tvorí jeden celok a iba v prípade maloletých detí súd určí, ktorá časť bude určená na tvorbu úspor. Keďže predmetom konania bolo (okrem zmeny úpravy styku) zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého, určenie časti výživného na tvorbu úspor nemohlo byť pre otca prekvapivým.

40. Rovnako nie je možné súhlasiť s otcom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti neodôvodnené, keď súd v odôvodnení v odsekoch 1 až 12 zhrnul zistené skutočnosti, v odseku 13 poukázal na právnu úpravu, ktorú aplikoval (§ 63 ods. 3 ZoR), v odsekoch 16 až 18 zistené skutočnosti hodnotil a v odseku 21 vec právne posúdil tak, že majetkové pomery otca, na ktoré vyslovene v predmetnom odseku poukazuje, umožňujú aj tvorbu úspor. Navyše, pokiaľ otec prispeje výživným na tvorbu úspor sumou 100 eur mesačne, tak spotrebné výživné a výživné na tvorbu úspor, celkovo v sume 400 eur predstavuje 18,58% podiel z čistého príjmu otca, t.j. je stanovené na úrovni, ktorá je nižšia ako suma metodikou predpokladaných odôvodnených výdavkov maloletého dieťaťa v danom veku, pri príjme, ktorý otec môže dosahovať (potencialita).

41. Otec namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil v príjme matky prídavky na dieťa a daňový bonus.

42. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov: „Prídavok je štátna

sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa.“ Vychádzajú z ustálenej súdnej praxe (s poukazom na zdôvodnenie v metodike na str. 21 a 22), prídavky na dieťa predstavujú štátnu dávku, ktorá je priamo určená na zabezpečenie výchovy a výživy dieťaťa. Na tento účel musí byť aj použitá. Každý rodič má vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, vychádzajúc z jeho príjmu z pracovnej alebo inej činnosti, ako aj ďalších osobných a majetkových pomerov. Vyživovaciu povinnosť si preto nemožno splniť poskytnutím prídavku ako štátom vyplácanej dávky účelovo určenej. Prídavok predstavuje dávku, na ktorú treba prihliadnuť pri určení výživného, a to v tom smere, že táto dávka je spôsobilá zabezpečiť časť potrieb maloletého dieťaťa, ktoré potom nemusia byť pokryté výživným zo strany rodičov. Táto dávka sa musí dostať do sféry maloletého dieťaťa okrem určeného výživného povinného rodiča.

43. Daňový bonus predstavuje formu daňového zvýhodnenia podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorý tento inštitút upravuje v § 33. Ak osoba splní podmienky na uplatnenie daňového bonusu, tak sa o sumu daňového bonusu znižuje samotná daň z príjmu (nie základ dane). Znížením dane z príjmu o sumu daňového bonusu sa zvyšuje čistý príjem rodiča poberajúceho daňový bonus, resp. jeho čistý zisk (SZČO).

44. Z uvedeného vyplýva, že prídavky na dieťa nie sú súčasťou príjmu rodiča, ale súd je povinný ich zohľadňovať na zabezpečenie potrieb dieťaťa. Daňový bonus je súčasťou príjmu rodiča. To, že súd prvej inštancie matematicky nezapočítal daňový bonus v sume 140 eur k čistému príjmu matky, nemá dopad na vecnú správnosť jeho právneho posúdenia. Súd totiž prihliadol na obe plnenia (odsek 7, 17 a 19) argumentujúc, že z týchto výdavkov je možné hradiť ostatné (nevyčíslené) výdavky maloletého, a to s poukazom na životnú úroveň otca, ktorá umožňuje kúpu drahšieho vybavenia, dovolenky a pod. Uplatňujúc rovnaký výpočet podľa metodiky aj u matky, pri príjme 1 840 eur mesačne, pri jednej vyživovacej povinnosti, podiel matky na výživnom (na úhradu odôvodnených potrieb maloletého) by mal predstavovať najviac sumu 404,80 eur mesačne. Zohľadňujúc podiel jej osobnej starostlivosti tak 1/3 zodpovedá sume 134,93 eur mesačne. Po zohľadnení prídavkov na dieťa je správny záver súdu prvej inštancie, že je v schopnostiach a možnostiach matky uhrádzať zvyšok odôvodnených výdavkov maloletého v sume 184,74 eur mesačne.

45. Odvolací súd sa teda stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, keďže je v súlade s vyššie uvádzanými teoretickými východiskami pri určovaní vyživovacej povinnosti rodiča, a teda, že odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa majú zodpovedať životnej úrovni rodiča, ktorá je vyjadrená percentom z jeho čistého príjmu v závislosti od životnej etapy, v ktorej sa dieťa nachádza, a od celkového počtu vyživovacích povinností. Výdavky maloletého je preto možné hodnotiť ako bežné, keďže svojou výškou zodpovedajú odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ktoré sú vyjadrené výpočtom použitým v metodike (podľa predchádzajúcej vety). Pokiaľ z dokazovania vyplynulo, že je v otcových príjmových a majetkových schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletého sumou 300 eur na spotrebné výživné a 100 eur na tvorbu úspor a zase v matkiných sumou 184,72 eur s tým, že časť vyživovacej povinnosti si plní takmer výlučnou osobnou starostlivosťou, tak rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno podľa odvolacieho považovať za svojvoľné, či nepreskúmateľné.

46. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, vrátane výroku o zameškanom výživnom, ako aj závislom výroku o trovách konania.

47. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

48. Matka navrhla, aby jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania. Priznanie náhrady trov konania považuje za spravodlivé a tento návrh odôvodnila správaním otca počas konania, ktorý nespolupracoval, nepreukázal svoje príjmy a majetkové pomery, pritom z dokazovania vyplynulo, že je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť aj vyššie výživné ako bolo stanovené súdom prvej inštancie.

49. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

50. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

51. Podľa 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

52. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom matky, že otec so súdom prvej inštancie nespolupracoval, keď sa dostavoval na pojednávanie a splnil výzvu súdu zdokladovať svoje osobné a majetkové pomery. V danom prípade súd uplatnil princíp potenciality z dôvodu, že z dôkazov a tvrdení, t.j. z aktívnej účasti otca v konaní vyhodnotil a dospel k právnomu posúdeniu, že je v otcových schopnostiach (fakticita) i možnostiach (potentialita) dosahovať určitý príjem. Z rovnakého dôvodu nebolo možné uplatniť zákonnú domnienku v § 63 ods. 1 ZoR, na ktoré ustanovenie matka poukázala. Ani z iných okolností veci, ktoré matka ani netvrdí, odvolací súd nenachádza prvok „spravodlivosti“, pre ktorý by mala byť matke priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Na základe uvedeného odvolací súd uplatňujúc všeobecnú zásadu v § 52 CMP, v spojení s § 396 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

53. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).